

NATUURTOETS

Vidras Biomassa centrale

bel +31(0)492 33 07 08
e-mail info@qppc.nl
internet www.qppc.nl

QP Project Consultancy
bezoek of bel 't Cour 32 - 5701 MP Helmond
post postbus 175 - 5700 AD Helmond

Natuurtoets

Projectnaam:	Vidras Biomassa centrale
Documentversie:	3.0
Documentstatus:	Definitief
Datum:	30 oktober 2017

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Doel natuurtoets	9
1.3	Werkwijze	9
1.4	Leeswijzer	10
2	Wettelijk kader	11
2.1	Wet natuurbescherming	11
2.2	Bescherming van bossen	11
2.3	Bescherming van soorten	11
2.3.1	Soorten Vogelrichtlijn	11
2.3.2	Soorten Habitatrichtlijn	12
2.3.3	‘Andere soorten’ of Nationaal beschermde soorten	12
2.4	Bescherming van gebieden	13
2.5	Nationaal Natuurnetwerk Nederland	13
3	Gebiedsbeschrijving	14
3.1	Bureaustudie	14
3.2	Gebiedsbezoek	16
3.3	Natuurwaarden	16
3.3.1	Akkerbouwgrond	16
3.3.2	Berm- en oeverrandenvegetatie	18
3.4	Conclusies natuurwaarden	19
3.4.1	‘Andere soorten’ uit de Wet Natuurbescherming	19
3.4.2	Soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn	19
4	Toetsing effecten planontwikkeling	20
4.1	Beschrijving inrichtingsmaatregelen	20
4.2	Effecten op beschermde soorten	20
4.2.1	Vogels	20
4.2.2	Landzoogdieren	21
4.2.3	Amfibieën	22

4.2.4	Vleermuizen.....	22
4.2.5	Overig beschermde soorten	22
5	Conclusies en aanbevelingen	23
5.1	Conclusie	23
5.2	Zorgplicht.....	23
5.2.1	Werken buiten kwetsbare periode	24
5.2.2	Werken in kwetsbare periode	24
5.3	Tot slot.....	24
6	Bronnen	25
6.1	Literatuur.....	25
6.2	Websites	25

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Vidras Group is op zoek naar een geschikte locatie voor de bouw van een biovergistingsinstallatie. De locatie dient in de nabijheid te liggen van zowel leveranciers van grondstoffen -biomassa - voor de Biomassacentrale, als van afnemers van de geproduceerde energievormen. Op deze manier kunnen hoge transportkosten en onnodige belasting van het milieu worden voorkomen.

Op het bedrijventerrein Agriport A7, gelegen aan de Oostlanderweg te Middenmeer, in de gemeente Hollands Kroon, bevindt zich een geschikte locatie naast Kwekerij De Wieringermeer C.V. en energiebedrijf Energie Combinatie Wieringermeer (ECW). Het betreft een braakliggend stuk grond zonder bebouwing.

De precieze locatie is voortgekomen uit overleg tussen de kwekerijen in het gebied, de ECW en de ontwikkelaar van Agriport. De locatie grenst direct aan Kwekerij De Wieringermeer, waardoor de afstanden kort zijn. Daarnaast is op de beschikbare kavel de bouw van een biovergistingsinstallatie mogelijk volgens het bestemmingsplan. Hoewel het bestemmingsplan geen exacte locatie aanwijst voor een dergelijke installatie, heeft de gemeente zich positief uitgelaten over de gekozen locatie en acht zij inpassing in het bestemmingsplan haalbaar. De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) vormt het kader voor de besluitvorming voor de realisatie van de biovergistingsinstallatie. Voor het initiatief is een omgevingsvergunning milieu, ex artikel 2.1, lid e van de Wabo noodzakelijk. Onderdeel van de omgevingsvergunning is een grondige ruimtelijke onderbouwing, waarbij gekeken wordt naar het effect van de beoogde ingreep op diverse milieuaspecten. Deze natuurtoets maakt, samen met andere onderzoeken, onderdeel uit van deze onderbouwing en geeft inzicht in het effect op de aanwezige natuurwaarden.

Op 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming in werking getreden. Deze nieuwe wet vervangt de voormalige Boswet, Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. De initiatiefnemer is verplicht om bij ruimtelijke ingrepen op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden in het projectgebied. De bescherming van biodiversiteit, waaronder de instandhouding en bescherming van inheemse planten- en diersoorten, is een van de drie pijlers van de Wet Natuurbescherming. Wanneer van tevoren bekend is om welke natuurwaarden het gaat, kan onnodige schade aan beschermde soorten worden voorkomen of worden beperkt. In sommige gevallen is schade onvermijdelijk en dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Zowel in de Wet Natuurbescherming als de voormalige Flora- en faunawet zijn verbodsbepalingen opgenomen. Dit betreft activiteiten die schadelijk zijn voor beschermde planten- en diersoorten en daarmee zijn verboden.

De Wet Natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in drie groepen:

- 1) soorten van de Vogelrichtlijn;
- 2) soorten van de Habitatrichtlijn; en
- 3) 'andere soorten', soorten van de landelijke lijst onderverdeeld in 'fauna' en 'flora'.

Onder de Wet Natuurbescherming geldt voor alle planten- en diersoorten een algemene zorgplicht, ongeacht beschermingsregime. In Hoofdstuk 2 "Wettelijk kader" wordt de Wet Natuurbescherming nader uitgewerkt.

Als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing heeft QP Project Consultancy een natuurtoets uitgevoerd om inzicht te krijgen in de voorkomende, en de te verwachten beschermde planten- en diersoorten op de locatie. De ligging van de locatie is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (bron: Google maps, 2017).

1.2 Doel natuurtoets

Het doel van deze natuurtoets is het beoordelen of de ruimtelijke ontwikkeling in strijd is met de bescherming van planten- en diersoorten zoals die wordt opgelegd door de Wet Natuurbescherming en, daaruit voortvloeiend, of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is. Daarnaast geeft de natuurtoets inzicht in de maatregelen die genomen kunnen worden om de zorgplicht na te leven.

1.3 Werkwijze

Om eventuele strijdigheden met de Wet Natuurbescherming op te sporen dienen de volgende vragen te worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde soorten komen in het plangebied voor? Onder welk beschermingsregime vallen deze soorten in het kader van de Wet Natuurbescherming?
2. Welke invloed heeft de geplande ontwikkeling op de beschermde soorten in het plangebied?
3. Door welke maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden voorkomen dan wel verzacht?
4. Indien de duurzame staat van instandhouding van beschermde soorten in gevaar komt, welk vervolgtraject dient dan doorlopen te worden?
5. Voor welke beschermde soorten moet een ontheffing worden aangevraagd?

Om bovenstaande vragen te beantwoorden zijn de volgende stappen doorlopen:

Stap 1. Bureaustudie

Op basis van literatuuronderzoek en verspreidingsatlassen is nagegaan of er wettelijk beschermde planten- of diersoorten in het plangebied voorkomen of worden verwacht. Hierbij is o.a. gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna, de websites van RAVON en de Zoogdiervereniging, en waarnemingssites als telmee.nl en waarneming.nl.

Stap 2. Gebiedsbezoek

Op basis van de bureaustudie is een beeld verkregen van de beschermde soorten die voorkomen en worden verwacht. Het gebiedsbezoek heeft als doel om op locatie te bekijken welke planten- en diersoorten voorkomen, uit welke biotopen/habitats het gebied bestaat, en welke soorten verder verwacht kunnen worden.

Stap 3. Effectenonderzoek

Op basis van de beschrijving van de voorgenomen ingreep en de verzamelde gegevens van stap 1 en 2 zijn de (mogelijke) effecten (vernietiging, versnippering, verstoring, etc.) op de verwachte beschermde soorten beschreven. Voor de verwachte negatieve effecten op de beschermde soorten worden mitigerende maatregelen voorgesteld.

Stap 4. Conclusies en advies met betrekking tot eventuele ontheffingsaanvraag

Op basis van stap 1 tot en met 3 zijn conclusies getrokken met betrekking tot eventuele overtredingen van verbodsbepalingen zoals genoemd in de Wet Natuurbescherming, en de te nemen vervolgstappen.

1.4 Leeswijzer

In Hoofdstuk 2 wordt het wettelijke kader van de Wet Natuurbescherming beknopt uiteengezet. Hoofdstuk 3 behandelt de resultaten van de bureaustudie en het gebiedsbezoek en geeft weer welke beschermde soorten zijn aangetroffen/worden verwacht en onder welk beschermingsregime deze vallen. Hoofdstuk 4 geeft een beoordeling van de effecten van de ontwikkeling per soortgroep en beschrijft maatregelen om eventuele effecten te voorkomen of te beperken. Hoofdstuk 5 bevat de conclusies en aanbevelingen.

2 WETTELIJK KADER

2.1 Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming in werking getreden (hierna WNb). Deze nieuwe wet vervangt de voormalige Boswet, Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998. De bestaande onderverdeling in de bescherming van bossen (art. 4), bescherming van soorten (art. 3) en bescherming van gebieden (art. 2) wordt aangehouden. Hieronder volgt een beknopte uiteenzetting van deze onderdelen.

2.2 Bescherming van bossen

Onder de Wet Natuurbescherming blijft hetzelfde instrumentarium van kracht als onder de Boswet van toepassing was: de meldings- en herplantplicht. Er geldt een kapmelding bij de kap van bomen buiten de bebouwde kom en bij kap in een houtopstand van 10 are of meer of een bomenrij van meer dan 20 bomen. De provinciale verordening zet nader uiteen hoe verder vorm moet worden gegeven aan de meldings- en herplantplicht.

2.3 Bescherming van soorten

In de Wet Natuurbescherming zijn te beschermen soorten opgedeeld in drie categorieën. Deze categorieën zijn grotendeels gebaseerd op Europese wetgeving (Vogel- en habitatrichtlijn).

2.3.1 Soorten Vogelrichtlijn

Onderstaand kader toont de verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn (art. 3.1, WNb):

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Alle in het wild levende vogels in Nederland zijn door middel van vijf verbodsartikelen beschermd. Met opzettelijk wordt voorwaardelijke opzet bedoeld. Er is sprake van voorwaardelijke opzet 'als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of een plant'.

Verstoring van vogels is niet wettelijk strafbaar indien het geen wezenlijke invloed heeft op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor een ontheffing van de verbodsbepalingen wordt een zware toets toegepast.

2.3.2 Soorten Habitatrichtlijn

Onderstaand kader toont de verbodsbepalingen voor soorten van de Habitatrichtlijn (art. 3.5, WNb):

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

De soorten van de Habitatrichtlijn, of bijlage II bij het verdrag van Bern, of bijlage I bij het verdrag van Bonn, zijn streng beschermd. Hier is de voorwaardelijke opzet ook van toepassing. In tegenstelling tot de soorten onder de Vogelrichtlijn - waarbij verstoring is toegestaan, mits dit geen effect heeft op de gunstige staat van instandhouding - is het te allen tijde verboden om soorten van de Habitatrichtlijn te verstoren. Voor een ontheffing van de verbodsbepalingen wordt een zware toets toegepast.

2.3.3 'Andere soorten' of Nationaal beschermde soorten

Onderstaand kader toont de verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten (art. 3.10 WNb):

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

De categorie 'andere soorten' of Nationale soorten bestaat uit een aantal aanvullende soorten waarvoor de rijksoverheid bescherming noodzakelijk acht. Deze soorten zijn opgenomen in de bijlagen van de Wet natuurbescherming. Er geldt een verbod op het opzettelijk doden of vangen van dieren, of het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen voor soorten van Bijlage A. Tevens geldt een verbod op het opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van vaatplanten van Bijlage B. Het verbodsartikel om te verstoren ontbreekt voor de soorten van dit deze categorie.

Er geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen voor een gedeelte van de soorten uit de categorie 'andere soorten'. De soorten waarvoor vrijstelling is verleend, kunnen verschillen per provincie. Ook de grond waarop de vrijstelling is gebaseerd, kan per provincie anders zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies. Voor een ontheffing wordt de lichte toets toegepast.

2.4 Bescherming van gebieden

Natura 2000-gebieden worden middels Wet natuurbescherming beschermd. Binnen of buiten Natura-2000-gebieden zijn geen activiteiten toegestaan die een significant negatieve invloed kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen van het betreffende gebied. Wanneer effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een passende beoordeling gemaakt te worden.

2.5 Nationaal Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) was vroeger bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het Nationaal Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend geheel van natuurgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden, en wordt voorkomen dat de biodiversiteit afneemt doordat planten en dieren zich niet kunnen verspreiden. De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht. In de praktijk betekent dit dat er geen activiteiten zijn toegestaan die negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Deze aspecten zijn nader gedefinieerd in het natuurbeheerplan van de provincie.

3 GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Bureaustudie

De planlocatie ligt in Middenmeer in de gemeente Hollands Kroon op bedrijventerrein Agriport A7. Aan de noordkant wordt de kavel begrensd door het dorp Middenmeer en aan de zuidkant door de N239. De directe begrenzing wordt gevormd door landbouwpercelen aan de Oostlanderweg aan de noordkant en landbouwpercelen aan de zuidoostkant langs het water van de Oudelandertocht. Ten westen van de planlocatie ligt Kwekerij De Wieringermeer. Het perceel is momenteel in gebruik als landbouwgrond waarop bloemkolen worden geteeld. De planlocatie is gelegen in het kilometerhok x:132/y:531. Onderstaande satellietfoto toont het plangebied (groen omkaderd) ten opzichte van de omgeving (figuur 2).

Figuur 2: Kilometerhok x:132/y:531. Bron: <https://www.ndff.nl>.

Uit de gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna blijkt dat binnen het betreffende kilometerhok beschermde soorten voorkomen. Er komen beschermde soorten voor uit de soortgroepen vleermuizen, landzoogdieren, broed- en wintervogels. Daarnaast komen er Rode Lijstsoorten (bedreigde planten- en diersoorten) voor. Tabel 1 geeft een overzicht van de in het kilometerhok voorkomende beschermde planten- en diersoorten.

Tabel 1: Resultaten van het Natuurloket voor kilometerhok x:132/y:531.

Soortgroepen	Volledigheid*	Soorten Wet Natuurbescherming				Rode Lijst	Aantal soorten	Onderzoeks-periode**
		Vrl	Hrl	Wnb (prov)	Wnb (NL)			
Vaatplanten	Slecht						15	1997-2017
Mossen	Niet						1	2007-2017
Korstmossen	Niet							2007-2017
Paddenstoelen	Niet							2007-2017
Vleermuizen	Slecht		1			1	1	2007-2017
Landzoogdieren	Slecht			2	3		7	2007-2017
Broedvogels	Goed	41				9	43	2007-2017
Wintervogels	Goed	167					189	2007-2017
Amfibieën	Slecht						1	2007-2017
Reptielen	Niet							2007-2017
Vissen	Slecht						2	2007-2017
Dagvlinders	Goed						9	2007-2017
Macro-nachtvinders	Slecht						2	2007-2017
Micro-nachtvinders	Slecht							2007-2017
Libellen	Goed						3	2007-2017
Sprinkhanen en krekels	Niet							2007-2017
Overige soortgroepen	Niet							2007-2017

Legenda Wet Natuurbescherming: Vrl= Vogelrichtlijn, Hrl= Habitatrichtlijn, Wnb (prov)= Wet Natuurbescherming 'andere soorten' provinciaal niveau, Wnb (NL)= Wet Natuurbescherming 'andere soorten' landelijke lijst.

* Hiermee wordt aangegeven of een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep.

** Per soortgroep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.

Aanvullende gegevens over het mogelijk voorkomen van soorten is verkregen uit verschillende verspreidingsatlassen en websites. Op basis van de verspreidingsgegevens van soorten, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is nagegaan of deze soorten mogelijk op de planlocatie of in de omgeving kunnen voorkomen.

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich ook daadwerkelijk op en rond de planlocatie bevinden. De planlocatie omvat slechts een (klein) gedeelte van het kilometerhok en herbergt daarmee ook een beperkt aantal biotopen en habitats met de bijbehorende soorten.

De planlocatie heeft geen beschermde status in het kader van de Wet Natuurbescherming (Natura 2000-gebieden) en maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (zie: <https://www.noord-holland.nl>).

3.2 Gebiedsbezoek

Op zaterdag 2 september 2017 is een bezoek gebracht aan de planlocatie. De kavel is in gebruik als landbouwgrond waarop bloemkolen worden geteeld en is geheel onverhard. Aan de westzijde van de kavel - parallel aan de kwekerij De Wieringermeer - loopt een verhard pad dat van de kavel wordt gescheiden door een ondiepe greppel van 0,5-0,75 meter breed. Ter hoogte van de Oostlanderweg bevindt zich een lage opgeworpen dijk. Op en rond de kavel kunnen de volgende biotopen worden onderscheiden:

- ☐ Akkerbouwgrond met groene kolen; en
- ☐ Berm- en oeverrandenvegetatie kavel.

Hieronder volgt een beschrijving van de aanwezige biotopen en de beschermde soorten die kunnen worden verwacht.

3.3 Natuurwaarden

3.3.1 Akkerbouwgrond

De gehele kavel is in gebruik als akkerbouwgrond waar groene kolen worden geteeld. De bodemsoort bestaat uit dikke klei. Het betreft een monotone, zwaar bewerkte landbouwakker, waar tussen de bloemkolen plaatselijk wat kruiden omhoog schieten. In het midden, en aan de zuidkant van de kavel bevinden zich paden met machinesporen voor het bewerken van het land met landbouwvoertuigen. Langs de brede strook grond parallel aan de kwekerij zijn de bloemkolen recent geoogst en is de grond kaal met nog veel resten groen blad van het gewas. De bloemkolen die er verder staan zijn bijna rijp voor de oogst. De kavel wordt gescheiden van het verharde pad langs de kwekerij door een ondiepe greppel. De greppel is circa 0,5-0,75 meter breed en staat droog. De vegetatie in en langs de greppel bestaat uit grassen en ruigtekruiden, zoals raaigras, straatgras, zilverschoon en zuring en in de zuidelijke hoek nog wat riet. Het verbreden van de greppel tot een sloot van circa 5 meter breed is onderdeel van de nieuwe ontwikkeling. Floristisch gezien is de kavel niet interessant en zijn er geen beschermde planten aangetroffen.

Figuur 3: De foto's tonen van links naar rechts: de bloemkoolakker, kale grond met greppel, machinesporen door de akker en een foto vanaf de Oostlanderweg.

De kavel zal door het type grondgebruik, de mate van bewerking en het monotone karakter van de vegetatie niet geschikt zijn als broed- of voortplantingsgebied, maar wel als foerageergebied voor verschillende soortgroepen. Het gaat hier dan voornamelijk om de soortgroepen landzoogdieren, broed- en wintervogels en in mindere mate amfibieën. Er kunnen verschillende soorten algemene zoogdieren worden verwacht, zoals bijvoorbeeld de haas en het konijn. Daarnaast zullen algemene muizen en spitsmuizen voorkomen op en rond de kavel, het gaat hierbij om de bosmuis, de dwergspitsmuis, en de veldmuis. Zeer incidenteel zullen kleine roofdieren als de bunzing en de hermelijn voorkomen. Naar verwachting zullen eveneens algemene vleermuissoorten foerageren langs de bomenrijen en sloten in de nabijheid van de kavel, zoals de langs de Medemblikkersluisweg en Oudelandertocht. Echter, de kavel maakt niet speciaal onderdeel uit van hun vliegroute. De kavel is ongeschikt als voortplantingsbiotoop ('zomerhabitat') voor amfibieën, maar zeer sporadisch kunnen de gewone pad en mogelijk de bruine kikker worden verwacht. De kavel is omringd door akkers en weilanden en met name algemene broedvogels en weidevogels zullen de kavel gebruiken als foerageergebied. De volgende vogels zijn waargenomen tijdens het veldbezoek of worden verwacht op basis van biotoopgeschiktheid: ekster, fazant, kauw, kraai, kievit, kokmeeuw, scholekster, spreeuw, wilde eend en ganzen als de grauwe gans en de nijlgans. Door de afwezigheid

van een struik- en boomlaag zullen algemene, kleinere broed- en zangvogels, zoals lijsters, mezen en vinken niet worden verwacht. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen.

3.3.2 Berm- en oeversrandenvegetatie

De kavel grenst overal aan water, behalve aan de westkant die parallel loopt aan de kwekerij. Aan de noordzijde ligt een sloot tussen de kavel en de Oostlanderweg en aan de zuidoostkant bevindt zich een waterbassin bestaande uit drie driehoekige elementen (zie figuur 1). De oevers zijn behoorlijk steil en onnatuurlijk, en op sommige plaatsen is er een redelijk abrupte overgang van kavel naar waterbassin. De oevers zijn voornamelijk begroeid met riet. Er is plaatselijk wat opslag van wilg en er groeit veel hoefblad, wilgenroosje en zuring. Tussen de oeversranden en de akker bevindt zich een smalle berm bestaande uit grassen, en soorten als kamille, paardenbloem, rode klaver, smeewortel, weegbree, witte klaver en zilverschoon. Zowel de vegetatie van de oeversranden als die van de bermen zijn soortenarm en floristisch oninteressant. De waterbassins en de oeversranden lijken ongeschikt als voortplantingsbiotoop voor amfibieën. Er kan echter niet worden uitgesloten dat zich sporadisch algemeen voorkomende amfibieënsoorten voordoen langs de oevers, zoals de gewone pad en eventueel de bruine kikker. In de sloot en de waterbassins zullen diverse (water)vogels voorkomen, zoals de blauwe reiger, fuut, meerkoet, krakeend, kuifeend en wilde eend.

Figuur 4: De tonen van links naar rechts: oeversranden langs de landbouwakker, opgeworpen dijk en oevers, uitzicht op waterbassin en impressie van de oever

3.4 Conclusies natuurwaarden

Uit de resultaten van de bureaustudie en het gebiedsbezoek blijkt dat op en rond de kavel beschermde soorten voor kunnen komen (zie Tabel 1: Resultaten Natuurloket). Het gaat om soorten uit de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en 'andere soorten' uit de landelijke of provinciale soortenlijst. In het kilometerhok komen beschermde soorten voor uit de soortgroepen vleermuizen, landzoogdieren, broedvogels en wintervogels. Een belangrijke aantekening hierbij is dat deze gegevens van toepassing zijn op het gehele kilometerhok en niet per se op de planlocatie. De kavel maakt namelijk een zeer klein gedeelte uit van het totale kilometerhok. Beschermde vaatplanten zullen niet voorkomen gezien de aard van het grondgebruik. Soorten uit de soortgroep vissen komen evenmin voor, aangezien de sloot en het waterbassin geen onderdeel uitmaken van de ontwikkeling.

3.4.1 'Andere soorten' uit de Wet Natuurbescherming

De 'andere soorten' uit de Wet Natuurbescherming, te weten haas, konijn, bosmuis, dwergspitsmuis, veldmuis, bunzing, hermelijn, bruine kikker, gewone pad, zijn vrijgesteld van de verbodsbepalingen. Verder geldt dat vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een geldige reden in alle provincies is. De zorgplicht dient echter wel altijd in acht wordt genomen.

3.4.2 Soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn

Voor beschermde soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig. Volgens het Natuurloket komen strikt beschermde soorten voor in het kilometerhok, uit de soortgroepen vleermuizen, broedvogels en wintervogels, maar deze soorten worden niet verwacht op de planlocatie.

Indien de werkzaamheden effect hebben op de bovengenoemde soorten is een ontheffing nodig. De ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan drie criteria (zware toets):

- 1.** er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang,
- 2.** er is geen alternatief,
- 3.** doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort.

De criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

Voor het verontrusten van en verlies aan leefgebied van strikt beschermde soorten kan een aanvullend compensatieplan noodzakelijk zijn, waarin in detail compenserende en mitigerende maatregelen worden uitgewerkt.

4 TOETSING EFFECTEN PLANONTWIKKELING

4.1 Beschrijving inrichtingsmaatregelen

Op bedrijventerrein Agriport A7, te Middenmeer in de gemeente Hollands Kroon, is Vidras voornemens een biovergistingsinstallatie te realiseren. De kavel waarop zal worden gebouwd, ligt naast de kwekerij De Wieringermeer en is momenteel in gebruik als akkerbouwgrond voor de teelt van bloemkool.

De biovergistingsinstallatie produceert - met biomassa afkomstig van de kwekerijen en uit de verder regio - biogas, dat na conversie in verschillende energieproducten, terug wordt geleverd aan diezelfde kwekerijen en andere omliggende bedrijven.

4.2 Effecten op beschermde soorten

Uit de bureaustudie en het gebiedsbezoek blijkt dat op de planlocatie een aantal 'andere soorten' uit de Wet Natuurbescherming voorkomt. Er worden geen soorten van de Vogelrichtlijn en van de Habitatrichtlijn verwacht. Per aanwezige soortgroep worden hieronder de consequenties en eventuele mitigerende maatregelen aangegeven.

4.2.1 Vogels

De werkzaamheden zullen in het algemeen weinig tot geen negatieve effecten hebben op de vogels die voorkomen op de planlocatie of in de directe omgeving. De consequentie van de ontwikkeling is dat de kavel, die al ongeschikt wás als broedbiotoop voor vogels door het type landgebruik en mate van bewerking, tijdens de werkzaamheden en na de realisatie van de biomassacentrale ongeschikt zal blijven. De kavel zal wel (tijdelijk) minder geschikt worden als foerageergebied. Tijdens het gebiedsbezoek zijn geen beschermde vogelsoorten waargenomen, en op basis van een beoordeling van geschiktheid van het habitat gecombineerd met verspreidingsgegevens, worden deze ook niet verwacht.

Tijdens werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Hiervoor is geen standaardperiode vastgesteld, bepalend is of er sprake is van een broedgeval. Er zijn geen nesten van vogels aangetroffen tijdens het gebiedsbezoek. Het is nog niet geheel duidelijk of de oeverranden- en bermvegetatie behouden blijft. Dit betekent dat zich hier volgend jaar opnieuw broedvogels kunnen vestigen. Er kan relatief eenvoudig rekening worden gehouden met broedvogels door het eventueel verwijderen van deze vegetatie uit te voeren buiten het broedseizoen (ca. van maart tot en met juli).

De kavel en de oeverranden dienen echter wel vóór het volgende broedseizoen (ca. 15 maart - 15 juli) ongeschikt te worden gemaakt en te blijven voor broedvogels. Dit betekent dat de kavel zoveel mogelijk wordt vrijgemaakt van vegetatie, zodat het onaantrekkelijk wordt als broedgebied. Onder broedvogels vallen namelijk ook groundbroeders, zoals meeuwen, die geen nesten maken in bomen, maar op de grond. Door het tijdig ongeschikt maken van de kavel als broedgebied, komen de vogels

niet tot broeden en kunnen de werkzaamheden doorgang vinden. De kavel zou ongeschikt kunnen worden gemaakt in de periode van september tot maart.

Door de afwezigheid van nesten die (jaarrond) bescherming genieten zijn er geen wettelijke beperkingen om buiten het broedseizoen te starten met de werkzaamheden. Als de bouw aanvangt vóór de start van het broedseizoen, zullen vogels naar verwachting uitwijken naar broedgebied in de nabije omgeving. In de omgeving van het perceel zijn voldoende uitwijkmogelijkheden als alternatief foerageer- en broedgebied. De werkzaamheden hebben geen effect op de watervogels die voorkomen langs de oevers en in het omliggende water bij de kavel, omdat in de directe omgeving meer dan voldoende geschikt foerageer- en broedgebied is.

Conform de zorgplicht (zie § 5.2) is het van belang om vóór het broedseizoen de beplanting van de kavel te verwijderen. Hierdoor zijn er geen effecten op (broed)vogels tijdens het broedseizoen.

De gunstige staat van instandhouding van de op de planlocatie voorkomende of verwachte vogelsoorten zal niet in het geding komen wanneer de kavel ongeschikt is gemaakt voor het broedseizoen.

4.2.2 Landzoogdieren

De werkzaamheden zullen weinig tot geen schade toebrengen aan de aanwezige zoogdieren. Op de kavel wordt een biovergistingsinstallatie gebouwd, en dat betekent dat met name de wat grotere zoogdieren, zoals de haas en het konijn, maar ook kleine roofdieren als bijvoorbeeld de bunzing, meer dan voldoende uitwijkmogelijkheden hebben.

De uit te voeren werkzaamheden kunnen echter wel plaatselijk een direct effect hebben op kleine zoogdieren. Het gaat hier dan om zoogdieren die hun hol kunnen hebben op de kavel, zoals bijvoorbeeld muizen en spitsmuizen, maar ook eventueel het konijn.

De effecten van de werkzaamheden op de voorkomende zoogdieren kunnen worden beperkt door de kavel vóór de aanvang van de werkzaamheden ongeschikt te maken als leefgebied. Dit houdt in dat de vegetatie moet worden verwijderd voor de werkzaamheden starten. Na het verwijderen van de vegetatie zal een pioniervegetatie ontstaan. Deze vegetatie kan eveneens als leefgebied dienen voor de genoemde kleine zoogdiersoorten. Daarom is het van belang om er zorg voor te dragen dat de vegetatie kort blijft voor het bouwrijp maken en de aanvang van de bouw. Het vegetatievrij houden van de kavel zorgt er voor dat het leefgebied tijdig door de zoogdieren wordt verlaten. De zoogdieren kunnen zich dan elders vestigen.

De beste periode om de kavel ongeschikt te maken als leefgebied is buiten het voortplantingsseizoen en buiten de periode waarin de dieren in winterslaap zijn. Dit betekent dat het ongeschikt maken van het leefgebied zou moeten plaatsvinden in de periode van september tot half november.

Grotere zoogdieren, zoals bijvoorbeeld het konijn, hebben grote leefgebieden en zullen tijdens de werkzaamheden de planlocatie mijden. In de omgeving is voldoende geschikt leef- en rustgebied aanwezig voor deze soorten.

Bij geen van de voorkomende landzoogdieren heeft de ontwikkeling zodanige gevolgen dat de gunstige staat van instandhouding in gevaar komt.

4.2.3 Amfibieën

In de omgeving van de kavel zijn in het verleden amfibieën als de gewone pad en de bruine kikker waargenomen. Deze waarnemingen zijn niet in het betreffende kilometerhok gedaan en dateren van 2015 (www.ravon.nl). Uit waarnemingssites blijkt dat de gewone pad de afgelopen drie jaar niet in het betreffende kilometerhok, maar wel in de directe omgeving daarvan is gesignaleerd. Van de bruine kikker zijn in het geheel geen meldingen gedaan op deze site (www.telmee.nl). Op basis van deze gegevens, en het feit dat rond de kavel geschikt voortplantingsbiotoop en zomerhabitat ontbreekt, worden deze soorten verder buiten beschouwing gelaten.

4.2.4 Vleermuizen

De bouw van een biovergistingsinstallatie heeft geen effect op vleermuizen die rond de planlocatie en de directe omgeving voorkomen. Hoewel de kavel naar verwachting wel deel zal uitmaken van het foerageergebied van vleermuizen, zal dit op zeer beperkte schaal gebeuren door het ontbreken van vegetatierijke stukken, bomenrijke structuren en vooral de lichtintensiteit van de omliggende kwekerijen. In alle redelijkheid brengt de voorgenomen ontwikkeling geen verandering in de wijze waarop vleermuizen momenteel gebruik maken van het totale gebied. Er zijn geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming ten aanzien van het voorkomen van vleermuizen.

4.2.5 Overig beschermde soorten

Er zijn geen effecten te verwachten op andere beschermde soortgroepen, zoals vaatplanten, reptielen, vissen, dag- en nachtvlinders, libellen, sprinkhanen en krekels en overige soortgroepen genoemd in tabel 1, omdat de biotopen op de planlocatie nauwelijks geschikt zijn.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusie

Uit de natuurtoets komt naar voren dat op de planlocatie enkele beschermde soorten voor kunnen komen. Het betreft hier soorten uit de lijst met 'andere soorten', waarvoor een vrijstelling geldt op basis van een ruimtelijke ontwikkeling. Er hoeft derhalve geen ontheffing te worden aangevraagd voor de mogelijke effecten van de ontwikkeling op deze soorten. De algemene zorgplicht is echter wel van toepassing op deze soorten (zie § 5.2).

Samengevat houdt het bovenstaande in dat de beste tijd voor het ongeschikt maken van de kavel als leefgebied de periode van september tot en met half november is. Daarna dient ervoor te worden gezorgd dat de kavel ongeschikt blijft, zodat beschermde soorten zich niet vestigen op de planlocatie tijdens het daaropvolgende broed- en/of voortplantingsseizoen. Onderstaand kader geeft een kort overzicht van de conclusies van de natuurtoets.

Deze natuurtoets heeft de voorgenomen ontwikkeling - de bouw van biovergistingsinstallatie op een landbouwakker - getoetst aan het wettelijke kader van de Wet Natuurbescherming. Hieronder wordt weergegeven wat de conclusies zijn, en onder welke voorwaarden de ontwikkeling uitvoerbaar is:

- er is geen ontheffing noodzakelijk in het kader van de Wet Natuurbescherming;
- de kavel dient ongeschikt te worden gemaakt en te blijven voor de aanvang van het volgende broedseizoen door het zoveel mogelijk verwijderen van vegetatie;
- indien de oeverranden- en bermvegetatie zullen worden verwijderd dient dit te gebeuren voor de aanvang van het volgende broedseizoen;
- de beste periode voor het ongeschikt maken van het habitat voor de soortgroepen vogels en landzoogdieren is van september tot en met half november.

5.2 Zorgplicht

Door een zorgvuldige werkwijze kunnen overtredingen van de verbodsbepalingen genoemd in de Wet Natuurbescherming worden voorkomen en blijven negatieve effecten beperkt. De zorgplicht (artikel 1.11 Wet Natuurbescherming) schrijft voor dat de initiatiefnemer maatregelen neemt om schade aan (beschermde) soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Dit betekent dat voorkomende planten en dieren - ongeacht soort – niet onnodig mogen worden vernield/gedood of worden verstoord. Handelingen waarvan men weet, dan wel redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, zijn verboden. Zijn deze handelingen toch noodzakelijk, dan zullen maatregelen moeten worden getroffen, voor zover dit in redelijkheid mogelijk is, om deze nadelige gevolgen te voorkomen of dan wel mogelijk te beperken. Hierbij kan worden gedacht aan

het hanteren van een werkwijze waarbij dieren de mogelijkheid hebben tijdig te ontsnappen of aan het verplaatsen van aangetroffen soorten.

5.2.1 Werken buiten kwetsbare periode

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien voorbereidende werkzaamheden, bijvoorbeeld het bouwrijp maken, in die periode worden uitgevoerd, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

5.2.2 Werken in kwetsbare periode

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren die in winterslaap gaan.

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen, dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen.

5.3 Tot slot

De natuurtoets is gebaseerd op bureaustudie, een gebiedsbezoek en inventarisatiegegevens van derden.

Een dergelijk onderzoek kan niet geheel uitsluiten dat tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden aangetroffen. Gezien het landgebruik en de kennis van de aanwezige natuurwaarden in het plangebied, worden de risico's op verstoring van beschermde soorten als zeer minimaal ingeschat. Eventueel aangetroffen soorten dienen verplaatst te worden naar geschikt leefgebied in de omgeving.

6 BRONNEN

6.1 Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. Van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 3de herziene druk.

Lenders, H.J.R., C.C.H. Marijnissen & R.P.W.H. Felix, 1993. Waarnemen en herkennen van amfibieën en reptielen in het veld. Uitgave van de Stichting RAVON, Nijmegen.

SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij / Naturalis / EIS-Nederland.

6.2 Websites

www.ndff.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.telmee.nl

www.vogelbescherming.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Colofon

Opdrachtgever	:	Vidras
Project	:	Vidras Biomassa centrale
Dossier	:	E1054-01-001
Omvang rapport	:	26 pagina's
Auteurs	:	W. Franssen
Interne controle	:	Q. Cuppen
Projectleider	:	Q. Cuppen
Projectmanager	:	P.Pölz
Datum	:	30 oktober 2017

bel +31(0)492 33 07 08
e-mail info@qppc.nl
internet www.qppc.nl

QP Project Consultancy
bezoek of bel 't Cour 32 - 5701 MP Helmond
post postbus 175 - 5700 AD Helmond